

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

Покрајински секретаријат за
урбанизам и заштиту животне средине

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4719 Ф: +381 21 456 238
ekourb@vojvodina.gov.rs | www.ekourbav.vojvodina.gov.rs
БРОЈ: 140-501-108/2022-05 ДАТУМ: 24.01.2022.

II-04-039-2189

28 JAN 2022

068

ПРЕДМЕТ: Информацији о плану расподеле средстава и површина у циљу реализације сузбијања комараца на територији АП Војводине у 2022. години

Поштовани,

на основу закључка Покрајинске владе од 19.01.2022. године прослеђујемо Вам Информацији о плану расподеле средстава и површина у циљу реализације сузбијања комараца на територији АП Војводине у 2022. години ради информисања.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ИНФОРМАЦИЈА О ПЛАНУ РАСПОДЕЛЕ СРЕДСТАВА И ПОВРШИНА У ЦИЉУ
РЕАЛИЗАЦИЈЕ СУЗБИЈАЊА КОМАРАЦА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У 2022. ГОДИНИ

Нови Сад, јануар 2022. године

ИНФОРМАЦИЈА О ПЛАНУ РАСПОДЕЛЕ СРЕДСТАВА И ПОВРШИНА У ЦИЉУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ СУЗБИЈАЊА КОМАРАЦА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У 2022. ГОДИНИ

Аутономна покрајина Војводине својим хидролошким, географским и климатским карактеристике веома погодују развоју комараца. Комарци су широко распрострањена група инсеката. Присуство више од 30 врста комараца представља претњу за здравље људи и домаћих животиња. У односу на човека и његово здравље, комарци су од великог значаја као преносиоци болести или као освајачи (молесанти). Према стандардима Светске здравствене организације (WHO), вектори болести или вектори се дефинишу као живи организми који могу пренети болест са човека на човека или са животиње на човека. Болести које могу да пренесу су маларија, жута грозница, Рихтерова грозница, енцефалитис Западног Нила и др. Многи научници, због болести које преносе, сврставају комарце у најсмртоносније животиње на свету.

Главни вектор, односно преносилац је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Главни резервоар заразе су различите врсте птица, у којима се вирус одржава, док је човек случајни, односно тзв. слепи домаћин, јер се инфекција вирусом Западног Нила са њега даље не преноси. Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ прати случајеве инфекције вирусом грознице Западног Нила на нивоу целе Републике Србије. Грозница Западног Нила је сезонско оболење, односно оболење које је највише заступљено у периоду највеће активности вектора комараца. Први оболели се региструју углавном у другој половини јула месеца, а највећи број оболелих особа се пријављује током августа месеца. Проблем комараца присутан је у свим урбаним и руралним срединама, а посебно у оним које су у близини река или поплавних подручја. На основу горе поменутих података може се такође закључити да је у сливу реке Дунав регистровано највише случајева инфекције вирусом грознице Западног Нила.

Светска здравствена организација такође у циљу превенције и спречавања ширења ових опасних болести као најзначајнију меру препоручује сузбијање вектора-комараца. Због тога се у већини европских земљама спроводи организована акција њиховог сузбијања.

Војводина је богата површинским и подземним водама, десетинама природних и вештачких језера као и мрежом канала која покрива површину од око 21.000 км². Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине спроводи централизовану акцију сузбијања ларви комараца на територији целе покрајине како би се превазишли територијалне – општинске границе и како би се помогло локалним самоуправама у сузбијању комараца смањењем њихове бројности.

На основу Студије коју је финансирао Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине а чији су аутори стручњаци са Пољопривредног факултета, Универзитета у Новом Саду, Лабораторија за медицинску и ветеринарску ентомологију као и искуства из претходних

година, Секретаријат је опредељења да третмане ларви комараца врши континуирано на воденим површинама у приобаљу свих река у АП Војводини, каналима, већим језерима, отпадним стацијама и другим воденим стаништима погодним за развој комараца. Модеран приступ контроли комараца базира се на ларвицидним третманима из разлога што је комарце ефикасно сузбијати на месту где се легу из јаја, а то је вода. У стадијуму ларви комарци су слабије мобилни и ограничени на мање површине. Избор методе и препарата за сузбијања ларви комараца може да буде различит у зависности од типа изворишта.

На овај начин смањују се површине које је потребно третирати, чиме се уклања евентуална прекомерна употреба адултицида и они се примењују искључиво као корективне мере. Студијом „Еколошки прихватљиво сузбијање комараца на територији АП Војводине“ препоручена је употреба биолошког (активна материја: *Bacillus thuringiensis* subsp. *israelensis*) и хемијских ларвицида на бази дифлубензурона и пирипроксифена који се и у свету користе у многим интегралним програмима сузбијања комараца.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2022. годину («Службени лист АП Војводине», бр. 54/2021) и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине број 140-402-99/2021-02 од 05.01.2022. године средства су планирана за ПРОГРАМ 0404 УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ 1004 Сузбијање штетних организама у животној средини ФУНКЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА 560 Защита животне средине некласификована на другом месту, извор финасирања 01 00 општи приходи и примања буџета, економска класификација 424 Специјализоване услуге, 4246 Услуге очувања животне средине, науке и геодетске услуге, у износу од 168.400.000,00 динара, економска класификација 426 Материјал, 4265 Материјали за очување животне средине и науку, у износу од 371.100.000,00 динара.

Планирана средства за набавку препарата за сузбијање комараца износе 362.000.000,00 динара са ПДВ-ом односно 301.666.666,66 динара без ПДВ-а који ће омогућити куповину препарата за биолошко и хемијско сузбијање ларви комараца.

Биолошки метод који подразумева примену биолошког препарата на бази *Bacillus thuringiensis* subsp. *israelensis* представља ефикасно и еколошки прихватљиво решење. Биолошки препарати су високо селективни чиме се штити животна средина од негативних утицаја, биоразградиви су, није потребно најављивати третман одгајивачима пчела, јер биоциди не утичу на друге организме. Апликација ових инсектицида биће усмерена на станишта комараца отворених система вода као што су речне плавне површине и ефермене баре као и заштићена природна добра.

Куповином 10.500 килограма препарата на бази *Bacillus thuringiensis* subsp. *israelensis* (серотип H-14, сој AM 65-35), у формулацији водорастворљиве грануле (WG) обезбедиће се сузбијање ларви комараца биолошким путем на 42.000 ha.

Хемијски метод укључује примену биоцида са ларвицидним деловањем који се примењују у извориштима ларви комараца, односно примену конвенционалних ларвицида или регулатора раста инсеката (IGR) који утичу на спречавање развића ларви до одрасле форме комараца. Конвенционални ларвициди се примењују само у затворним, изолованим системима вода без директног уливања у речне сливове IGR препарати могу да се примењују и на изливеним површинама, у каналима, индустријским и отпадним водама, мањим реципијентима воде, шахтовима итд.

Куповином 199.800 килограма препарата на бази активне супстанце дифлубензурон (1% активне материје), у формулацији ZG, са носачем зеолитом обезбедиће се сузбијање ларви комараца на 33.300 ha.

Набавком 201.600 килограма инсектицида на бази активне супстанце пирипроксиfen, у формулацији ZG, са носачем зеолитом обезбедиће се сузбијање ларви комараца на 50.400 ha .

Планирана средства намењена за услугу сузбијања ларви комараца на територији Аутономне покрајине Војводине у 2022. године износе 88.000.000,00 динара са ПДВ-ом односно 73.333.333,33 динара без ПДВ-а.

Ова средства би омогућила третман ларви комараца са земље и из ваздуха у више понављања на укупној површини од 125.700 ha, на целој територији АП Војводине.

**Преглед расподеле површина по јединицама локалне самоуправе
на територији Аутономне покрајине Војводине**

ОПШТИНЕ	Планирана површина за третман са земље у хектарима	Планирана површина за третман из ваздуха у хектарима	Укупна планирана површина у хектарима
АДА	1300	400	1700
АЛИБУНАР	1400	200	1600
АПАТИН	2500	2000	4500
Б. ПАЛАНКА	2500	1600	4100
Б. ПЕТРОВАЦ	1300	800	2100
Б.ТОПОЛА	1400	600	2000
БАЧ	1400	1000	2400
БЕЛА ЦРКВА	1600	800	2400
БЕОЧИН	1500	800	2300
БЕЧЕЈ	1500	800	2300
ВРБАС	1500	420	1920
ВРШАЦ	1500	800	2300
ЖАБАЉ	1600	800	2400
ЖИТИШТЕ	1500	600	2100
ЗРЕЊАНИН	6000	3800	9800
ИНЂИЈА	1600	1000	2600
ИРИГ	1200	0	1200
КАЊИЖА	1800	1800	3600
КИКИНДА	1400	600	2000

КОВАЧИЦА	1600	600	2200
КРСИН	2000	800	2800
РУДА	1300	600	1900
МАЛИ ИЉОШ	1200	0	1200
Н. БЕЧЕЈ	1600	600	2200
Н. КИНЖЕВАЦ	1300	800	2100
Н. ЦРЊА	1300	600	1900
НОВИ САД	6000	4200	10200
ОПОВО	1600	600	2200
ОЦАЦИ	1300	500	1800
ПАНЧЕВО	4000	1400	5400
ПЕЋИНЦИ	1700	600	2300
ПЛАНДИШТЕ	1400	600	2000
РУДА	1800	600	2400
СЕНТА	1200	1000	2200
СЕЧАЊ	1600	820	2420
СОМБОР	2500	1880	4380
СР. КАРЛОВЦИ	1400	1400	2800
СР. МИТРОВИЦА	2000	1000	3000
СРБОБРАН	1700	500	2200
СТ. ПАЗОВА	1800	400	2200
СУБОТИЦА	2000	800	2800
ТЕМЕРИН	1200	0	1200
ТИТЕЛ	2500	1200	3700
ЧОКА	1800	1000	2800
ШИД	1400	680	2080
УКУПНО	83.700	42.000	125.700

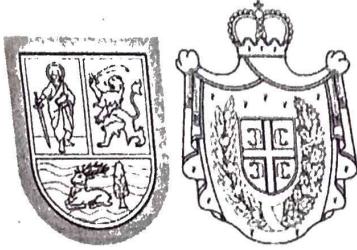
Такође, планира се контрола ефикасности препарата за сузбијање комараца, мониторинг комараца и надзор над инвазивним и векторским врстама комараца у износу од 4.500.000,00 динара са ПДВ-ом односно 3.750.000,00 динара без ПДВ-а.

Под испитивањем ефикасности препарата за сузбијање ларви комараца се подразумева: испитивање хемијских и физичких особина препарата и верификације биолошке ефикасности на ларве комараца.

Под мониторингом комараца подразумева се праћење бројности јувенилних развојних стадијума руралних комараца у приобаљу река који представљају значајнија изворишта. Праћење се врши стандардним методама, а спровешће се и анализа и детерминација сакупљених јувенилних стадијума комараца. Одређивање композиције врста, старосне структуре и оцена бројности/потребе за третман и израда извештaja као и давање препоруке на бази биолошких, хидролошких и физичких карактеристика изворишта. Надзор над инвазивним и векторским врстама комараца подразумева праћење присуства и бројности јаја/ларви и детекције успостављања локалних популација комараца на територији Аутономне покрајине Војводине. Надзор над инвазивним векторским врстама комараца на територији АП Војводине, ради се због утврђивања локалних популација азијског

тиграстог комарца, *Aedes albopictus*, једне од најопаснијих инвазивних врста на свету. Циљ надзора је и препорука мера сузбијања у циљу ерадикације или успоравања њиховог даљег ширења.

Успешна контрола бројности комараца, обзиром на повољне хидролошке и географске карактеристике терена које погодују развоју ових инсеката, једино је могућа уколико се обезбеди благовремени почетак акције како би се спречило излетање прве генерације одраслих инсеката и спречило њихово даље умножавање геометријском прогресијом што је основни предуслов да се акција на нивоу целе АП Војводине сматра успешном.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајинска влада

Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21 487 4260 Ф: +381 21 456 079
pokrajinskavlada@vojvodina.gov.rs

127 БРОЈ: 501-108/2022

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 92
Латум: 19.01.2022.
НОВИ САД

ДАТУМ: 19. јануар 2022. године

Покрајинска влада, на 71. седници одржаној 19. јануара 2022. године, размотрила је **ИНФОРМАЦИЈУ О ПЛАНУ РАСПОДЕЛЕ СРЕДСТАВА И ПОВРШИНА У ЦИЉУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ СУЗБИЈАЊА КОМАРАЦА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У 2022. ГОДИНИ** и донела следеће

ЗАКЉУЧКЕ

1. Прихвата се Информација о плану расподеле средстава и површина у циљу реализације сузбијања комараца на територији АП Војводине у 2022. години.
2. Задужује се Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, да Информацију о плану расподеле средстава и површина у циљу реализације сузбијања комараца на територији АП Војводине у 2022. години достави свим локалним самоуправама на територији Аутономне покрајине Војводине, ради информисања.
3. Закључке доставити Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

✓ **ДОСТАВИТИ:**

Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине

СЕКРЕТАР
ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Татјана Гашовић